

مطالعه مسولیت مدنی در فقه و حقوق جمهوری اسلامی ایران

دکتر پرویز باقری^۱، ابراهیم فریادیان^۲

۱- استادیار گروه حقوق دانشگاه ایلام

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق خصوصی دانشگاه پیام نور

چکیده

مسئولیت مدنی آن است که اگر شخصی به دیگری خسارت وارد کند آن شخص موظف به جبران خسارت دیگری باشد و در برابر او مسئولیت مدنی دارد و ضامن است. هر عقل سالم و با شعوری می داند که هر کس به دیگری ضرر بزند باید آن را جبران کند، مگر در مواردی که ورود ضرر به دیگری، به موجب قانون باشد و قانون اجازه آن را داده باشد. مسئولیت مدنی چه ناشی از عمد باشد یا خطا، آثار آن را قانون معین می کند. مسئولیت مدنی در فقه نیز در کلام و گفتار بزرگان و علمای دین آورده شده و می توان گفت که قبل از اینکه در کتب حقوقی و بصورت قانون در بیاید فقه آنرا ارائه کرده است. مسئولیت در فقه بر مبنای اتلاف استوار می باشد. چرا که باوجود این رابطه است که می توان مسئولیت را اعمال نمود. در حقوق اسلام همین اندازه که در نظر عرف بتوان اضرار ناروایی به کسی نسبت داد او ضامن جبران خسارت می شود. این مقاله بیان می کند که مسئولیت مدنی در فقه و حقوق ایران، بر این اصل استوار است که عامل ضرر در برابر ضرر دیده مسئول است و بایستی ضرر را جبران و آثار آن را تا جاییکه ممکن است از بین ببرد. **کلمات کلیدی:** مسئولیت مدنی، فقه، حقوق، خسارت.